

„A kérdések igazán köznapiak, de miért kellene mindig a fellegekben járniuk a hívó embereknek?”

Önkormányzati fórum a budafoki evangélikusoknál ► 3. oldal

„A nagy tekintélyű politikus nyilvánosan és tudatosan vállalja evangélikus hitét. A varsói szerződésen is jelen volt, és hitvallási elemeket sem nélkülöző, személyes hangú beszédével köszöntötte az új püspököt.”

Dwa bratanki ► 4. oldal

„Mostanában a világhálón »épülnek« a leggyorsabb ütemben a templomok. Egyre több gyülekezet hoz létre ilyen tartalmú internetes oldalt, amelyek szerepe messze túlmutat a heti istentisztelet közvetítésén.”

Egyház és világháló ► 15. oldal

A Középpont felé ► 3. oldal

Interjú az MTI egyházi tudósítójával ► 5. oldal

„Bellől arannyas, küiel irgalmas...” ► 6. oldal

Ökumenikus imaheti melléklet ► 7–10. oldal

Isten igéjének konjunktúrája ► 11. oldal

Megkezdődött a Melanchthon-év ► 14. oldal

FOTO: LUKÁCS GÁBI

„Ti vagytok erre a tanúk” (Lk 24,48)

Imahét a Krisztus-hívők egységéért 2010

Az ez évi ökumenikus imahét megnyitó istentiszteletére január 17-én, vasárnap 18 órakor kerül sor a budapesti Deák téri evangélikus templomban.

Szentbeszédet mond dr. Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom–budapesti érsek.

Igét hirdet dr. Szabó István, a Dunamelléki Református Egyházkerület püspöke.

Az istentisztelet liturgiájában a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa (MEÖT) taggyülekezeteinek püspökei, vezető lelkipásztorai vesznek részt.

Minden érdeklődő testvérünket szeretettel várjuk!

Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa (MEÖT)

Szövetség az evangéliumért

■ SZEVERÉNYI JÁNOS

A 19. század közepén, társadalmi, politikai korszakváltó időkben – túl a reformáció, ellenreformáció, vallásháborúk, ortodoxia, pietizmus és racionalizmus korszakán – az európai egyházi palettán megjelentek a bel- és külmisziós elkötelezettségű egyesületek, evangéliumi szellemiségű mozgalmak, egységtörekvések.

Isten látta, tudta, hogy az egyházaknak megint csak megújulásra van szükségük. A mozgalmak, egyesületek eljutnak oda is, ahova a sok esetben statikus gyülekezetek nem, feladatot adnak a passzív hívőknek, megelőzik a szakadást, szektásodást.

Az Úr felkészítette a hívőket a 20. századi nagy misszióra. Világháborúk, embertömegeket deformáló diktatúrák, ugyanakkor a demokrácia és szabadság kiteljesedésének, intenzív technikai fejlődésnek a századában az evangélium eljutott „a föld végső határáig”.

Az 1800-as évek derekán szerveződött – mások mellett – két nagy mozgalom is: a Keresztény Ifjúsági Egyesület (KIE–YMCA) és az Evangéliumi Szövetség (Evangelical Alliance). Utóbbi 1846-ban Londonban tartotta első gyűlését. Az Aliansz indította el az ökumenikus imahetet, amely azután világszerte elterjedt. Minden év januárjában két imahetet is szerveznek: az Evangéliumi Aliansz százhatvan éve, az Egyházak Világtanácsa (EVT) néhány évtizede.

Akadnak, akik sokallják a kettőt, de, hála a Teremtőnek, olyanok is vannak, akik keveslik. Hazánkban több helyen arra is van példa, hogy mindkét imaalkalmat megtartják.

Még mindig vannak elkülönülő, magukat nagyra tartó egyházak, gyülekezetek, kegyességi irányzatok. Vigyázat: „...a tócsák és pocsolják nem gyógyulnak meg: sósak maradnak” (Ez 47, 11)! Tudok olyan gyülekezet-ről, amely az imahét minden este

csak a saját lelkészét hallgatja, és még mindig nem lépne be egy másik felekezet épületébe... Ugyanakkor egyre többen élnek az alkalmakkal, néha ugyan kimérten, esetleg versengve, mégis sok áldást átélve.

Szaporodnak a különböző felekezeti közötti lelkészalkalmak, „imaláncok” is, ima- és böjtnapok, megbékélési és közbenjáró alkalmak. Ezekre is vonatkozik, hogy nem a szervezet és a forma a döntő, hiszen lehet a cégtáblán az „evangéliumi” jelző, de a tartalom és stílus mégis másra utal, és lehet valami talán túlszervezett, felülről irányított, és egyszer csak átéljük, hogy mégis megnyugszik rajta az Úr Lelke.

Első szolgálati helyemen, a Békés megyei Gerendáson és Csorváson mit sem tudtunk az Aliansz-imahétről. A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa által is meghirdetett imahetet tartottuk, nagy áldással. Két falu, öt felekezet, hét gyülekezet élt át csodákat. Megújult életű papok (román ortodox is), lelkészek, hívek nemcsak a hivatalos imaesteken, hanem egész évben lelki közösségekben voltunk, és együtt végeztük a szolgálatot közösségeinkben. Volt havi közös bibliaóra, gyermekdelutánok, egymás helyettesítése. Bizony, katolikus pap helyettesített vasárnapi istentiszteleten (egyházjogilag képtelenség, Jézusunk mégis engedélyt adott rá), vagy éppen helyettesítette kántorunkat esküvőn, és én is „tartottam” református istentiszteletet és más alkalmakat.

Plébános testvéremmel együtt indítottuk be – több évtized kényszerű szünet után – az iskolai hitoktatást még a kommunizmusnak nevezett korszakban. Volt rá példa, hogy nagy ünnepre készülve imában és böjten töltöttünk egy teljes napot. Szerveztünk megbékélési istentiszteletet, melyen bocsánatot kértünk a magunk és felekezeteink bűneiért is...

Amikor búcsúztam szolgálati helyemtől, a vasárnap délelőtti istentiszteleten váratlanul megjelent a katolikus és a református gyülekezet lel-

készeikkel, és bekapcsolódtak az úrvacsorai közösségbe is: református lelkészről és evangélikus lelkészről vett úrvacsorát a katolikus eszterplébános, és azután ő osztotta nekünk a drága jegyeket. A pecsétet a Szentlélek tette rá (Ef 1,13).

Számtalan, csodás, nagyszerű történetet oszthatnék meg az olvasóval, de ahhoz hetilapunk mind a tizenhat oldala is kevésnek bizonyulna. SDG!

Az elmúlt években megújult, feltámadt a Magyarországi Evangéliumi Szövetség (Aliansz). Csak csodálkozunk, hogy Isten mennyi feladatot, szolgálatot, felelősséget ad. A forrás itt is az Istennel és egymással való közösség. Havonta találkozunk nyolctíz felekezetből is, imádkozunk népünkért, Budapestért, egyházainkért. Az élet és szolgálat sodrásában kialakultak úgynevezett „hálózatok”, mint például az evangélikus, ima, gyülekezetplántálás, ifjúsági munka, női szolgálat, külmiszió, „sáfárság”, romamisszió munkái.

Hazánkban működő missziós szervezetek egy részének is „ernyőt” ad az Aliansz – Magyar Evangéliumi Missziós Szövetség (MEMSZ) néven. Az Aliansz szervezi, segíti többek között a Balaton-NET-konferenciát, a házasság hetét, a Teológiai Műhelyt, és segít minden jó ügyet, mint például a ProChrist evangélikus missziót. (Aki többet szeretne megtudni a szervezetről, tájékozódhat honlapjukon is: www.aliansz.hu.)

Ma, amikor egyes egyházakban, lelkészképző intézetekben már a misszió létjogosultságát is megkérdőjelezzük, illetve nem veszik komolyan, akkor mi boldogan engedjük, hogy magával sodorjon Isten folyója (Zsolt 65,10), amely „a pusztán folyik keresztül, és a tengerbe ömlik, a sósá vált tengerbe, és meggyógyul tőle a víz” (Ez 47,1–12).

A szerző a Magyarországi Evangélikus Egyház országos missziói lelkész

„Ti vagytok erre a tanúk”

■ DR. BÓNA ZOLTÁN

„Ti vagytok erre a tanúk” – mondja Jézus (Lk 24,48) a feltámadás csodája előtt értetlenkedő-kétségkedő, a feltámadás csodája alatt pedig ámuló és elbűvölt tanítványainak.

A kép, amely a tanítványok szívében elhívásuktól a virágvasárnapi bevonulásig Jézus Krisztusról kialakult, nagypénteken szilánkokra tört. Húsvét hajnalától azonban kezd ez a kép – sőt az igazi, az evangéliumi, a valóságos és helyénvaló jézusi kép – újra összeállni szívükben.

Az élmények összehozzák a szétszéledt tanítványokat. Ők pedig hozzák a maguk csodás húsvéti történeteit egymás megerősítésére. S ekkor Jézus személyesen megjelenik, és ezt az összegzést adja: „Így van megírva: a Krisztusnak szenvednie kell, de a harmadik napon fel kell támadnia a halottak közül, és hirdetni kell az ő nevében a megtérést és a bűnbocsánatot minden nép között, Jeruzsálemtől kezdve. Ti vagytok erre a tanúk.” (Lk 24,46–48) Jézus e visszautasíthatatlan és megkérdőjelezhetetlen megbízatása mellé tanítványainak megígéri a szükséges „mennyei erő” is.

Az egyház népe kétezer esztendeje sokszor átélte a hit élményét, elbizonytalanodását, kételyét, de a megvilágosító, megerősítő, újra elkötelező és újra misszióba küldő isteni szó erejét is. Így válik Krisztus tanítványa a megváltás csodájának tanújává annak színhelyétől, Jeruzsálemtől a föld végső határáig; annak népetől minden népeig és annak idejétől az idők végéig.

Ennek a tanúság- és bizonyágtevő folyamatnak vannak nagy, jeles állomásai Pál apostol missziói útjaitól kezdve a jeruzsálemi és későbbi egyetemes zsinatokon át a reformáció történelmet formáló mérföldkövein keresztül a 18–19–20. század kül- és belmissziós vállalkozásaiig.

Ebben a sorban minősített szerep jut a – bár sokszor névtelen – személyes megszólításoknak, a bátor, áldozatos helytállásoknak, a mártírium életes és halálos eseményeinek. „A magyar nyelvben használatos mártíromság sokak számára már csak a szenvedésre, esetleg a teljes önfeláldozásra utal. Krisztus népe azonban ezt a tanúságtételt kapja feladatul. Lukács evangéliumában kijelentésként, ténymegállapításként jelenik meg ez. Véletlenül sem kérdés, nem is jövőre utaló perspektíva vagy parancs, hanem megállapítás. Ezt a tanítvány csak tudomásul veheti és betöltheti. Ha alternatívára gondol, ha kompromisszumok mérlegelésére adja a fejét, magát a tanítványi létet kockáztatja” – olvashatjuk imaheti füzetünk előszavában.

Az ez évi ökumenikus imahét tematikáját skóciai keresztények állították össze. Skócia messze van, adottságai különböznek a mieinktől, kultúrája és életstílusa is sok tekintetben idegen. Két közös pont mindazonáltal nyilvánvaló. Az egyik, hogy évszázadokon át ugyanúgy, mint mi, a skótok is szinte minden napos tudatos küzdelmet vívtak nemzeti függetlenségükért, kulturális identitásukért. A másik hasonlóság az, hogy a svájci, kálvini reformáció az egész nemzet lelkiségére nagy hatással volt, s ez érzékelhető az élet szinte minden területén. Mindez pedig a római katolikus és más felekezetek jelenlétében s olykor azok ellenére történt.

Ez a millió mindazonáltal olyan missziós elkötelezettséget és nyitottságot sugallt, amely miatt 1910-ben a skóciai Edinburgban tartották azt a missziói világkonferenciát, amely egyrészt harmonizálni igyekezett a külmisziós tevékenységet, másrészt pedig újra „egyháziasította” a missziót.

► Folytatás a 2. oldalon

Nem hagyják sem a templomot, sem az iskolát

Önkormányzati fórum a budafoki evangélikusoknál

► Rendhagyó párbeszéd Budafokon, az evangélikus gyülekezeti teremben, istentisztelet után. A családi vasárnapra meghívott vendég Szabolcs Attila polgármester és Németh Zoltán alpolgármester. Nem mulasztják el megemlíteni, hogy a kerületi önkormányzat valóban ökumenikus: a polgármester evangélikus, Németh Zoltán katolikus, a másik alpolgármester, Karsay Ferenc pedig református. Ritka az ilyen tájékoztató, másutt sokan talán azt mondanák, nem templomba való dolgokról beszéltek. Az őszinte érdeklődés cáfolja az ósdi előítéletet: záporoznak a kérdések a vendégekre, sokan kíváncsiak tájékoztatójukra, a tervekre, a jövőre. A gyülekezet kilép a hagyományos templomi keretek közül, igazi közélet zajlik a teremben.

A karácsonyfa még teljes díszben áll az oltár mellett, de a vízkereszt utáni első vasárnap már halványulnak karácsony fényei. A könyörgés is így szólt: „...kérünk, üzd el a sötétség erőit!” Solymár Gábor lelkész erre a vasárnapra fehér stólát terített a vállára. Meg is magyarázta, miért: keresztelő lesz, szeretné, hogy a gyermek első pillantása a keresztségben ne a fekete Luther-kabátára essen. A kis Eszter mosolygott, bátran nézett körül, még a keresztvíz sem ríkatta meg. Talán az aranyhímzéses stóla is megtette hatását, de az biztos, hogy a szülők, keresztszülők és nagyszülők hitét mindig érzik a gyermekek. Eszter is mukkanás nélkül pihent végig az istentisztelet alatt édesanyja karjai között.

***

Miért nem kap több munkát a becsületlen kerületi kisiparos, miért van a szelektív hulladékgyűjtő alkalmatlan helyen, készíthet-e szabályzatot az önkormányzat számára kedvező áron jogi szakértő, miért nem helyeznek ki figyelmeztető táblákat a meredek utcákon száguldozó és csúszkáló autósok megfékezésére, s hogy hol is húzódik a parókia telekhatára... A kérdések igazán köznapiak, de miért

kellene mindig a fellegekben járniuk a hívó embereknek?

A polgármestert arról is kérdezték, hogy idén is számíthat-e segítségre a gyülekezet. Szabolcs Attila elmondta, hogy előző polgármesteri ciklusában vezették be az egyházak rendszeres támogatását, segítséget nyújtottak például az evangélikus templom toronysisakjának felújításához,

tek között, de csak azután, ha már tudják, milyen lesz a költségvetés – mutatott rá a polgármester. Hozá-fűzte, hogy mindig késő éjszakába nyúló vitákon kell dönteniük a szűkös keretéről, akár száz forintok sorsáról. A világos és őszinte beszéd mindenképp többet ér, mint sok-sok talmi ígélet.

A szomszédos kerületben csodálkoztak, miért nem zárnak be Budafok-Tétényben iskolákat, ahogy azt Újbudán meg is tették. „Nincs kockázat, ráfoghatják Gyurcsányra” – hangzott annak idején egy kissé cinikus jó tanács. „Valóban könnyű bezárni iskolát, sokak szerint csak kicsit tiltakoznak a szülők és a pedagógusok, aztán megnyugszanak – mutat rá a polgármester –, de iskolát újraindítani szörnyen nehéz. A kerületben szerencsére sok a beiskolázandó gyermek, sok kisgyermekes család költözik Budafok-Téténybe.”

Van tehát még mindig olyan hely, ahová szívesen költöznek a fiatalok, ahol nem a pillanatoknak lehet csak élni, ahol nem a szomszédságra, ha-

Pótszékeket kell behozni, sokan kiszorulnak, s az előtérből figyelik, miként élheti meg a kerület a 2010-es esztendő. Idén sem lesz könnyű dolga az önkormányzatnak: 2006-ban Budafok-Tétényben tragikus pénzügyi helyzet várta a hivatalba lé-

a híveket. Nem működött a fűtés, megdermedt az olaj, hiába dolgoztak előzőleg álló napon át a szerelők. Persze így is sokan érkeztek, keresztlő is volt. A kis Eszter egyéves, szülei külföldi munkára készülnek. Az édesapa orvos, itthon hiába várta az

pő vezetést, aztán kedvező kötvénykibocsátással kiváltották a rossz híteleket, talpra álltak. Idén újra sötét fellegek gyülekeznek az égbolton, a kerületnek – a legtöbb önkormányzathoz hasonlóan – súlyos helyzet kell megküzdnie.

Talán többen voltak a gyülekezeti teremben, mint előzőleg az istentiszteleten. Ez persze nem teljesen véletlen, hiszen fagyos templom várta

egészségügyi válság enyhülését. Eszter most – mielőtt messzi útra indul a család – megkeresztelték. A nagypapa – aki régóta tagja a gyülekezetnek – egy tavalyi emlékét idézi fel. „A Dolomitokban voltunk, 2600 méter magasban – mondja. – Láttuk, milyen szédítő a mélység, s milyen hatalmas felettünk az égbolt. Aprók voltunk, s igazán éreztük: mindig hinni kell.”

Szabolcs Attila polgármester referál

kétévi támogatásból telt erre. Ilyen alapon épülhetett fel a felsővárosi katolikus templom harangtornya is. Igazságosan és a szükségletek alapján osztják szét a keretet a felekeze-

nem nagy költönk, Reményik Sándor örök érvényű gondolatára figyelnek: nem hagyják sem a templomot, sem az iskolát.

■ B. WALKÓ GYÖRGY

A Középpont felé

Megkezdődhet a visszaszámlálás: éppen hat hónap múlva startol az immár hetedik Szélrózsza országos evangélikus ifjúsági találkozó, melynek ezúttal Szarvas ad otthont. Színes gyöngysort kapunk, ha felidézünk az eddigi hét találkozó helyszíneit és mottóit: 1996, Váralja: *Kit kerestek?*; 1998, Bodajk: *Nem a meghátrálás emberei vagyunk!*; 2000, Debrecen: *Itt vagyok, engem küldj!*; 2002, Kisrös: *Hívásod van!*; 2004, Tata: *A világ világossága*; 2006, Szolnok: *Tenyerebbe véstelek*; 2008, Kőszeg: *Hol a határ?*

Míg Kőszegen szimbolikusan a határokat feszegettük, addig Szarvason a középpontot, a Középpontot szeretnénk együtt megtalálni. Erre utal a többértelmű mottó: *Középkedés Vele*. A témaválasztásnál többféle aktuális szempont motiválta a szervezőket, a híres „Tízeket”. Az egyik apropó Szarvas sajátos fekvése. Ha valaki nem tudná, itt található a történelmi Magyarország földrajzi középpontja, amelyet emlékmű is jelöl a Körös-parton.

De nemcsak térbeli, hanem időbeli kontextusa is akad a témaválasztásnak. Közismert, hogy ezen a nyáron foci-világajnokság lesz Dél-Afrikában. Sokan már számolgatják a na-

pokat a nagy játék kezdetéig, június 11-ig. Egy hónap alatt sok-sok középkedést láthatunk majd, reménység szerint izgalmas meccsek kezdetén és remek gólok nyomán.

A július 11-i, vasárnap esti johaneshburgi döntőn – ismert okok miatt – nem leszünk közvetlenül érdekeltek... De a rákövetkező szerdán, július 14-én már akár mi is pályára léphetünk! Kezdetét veszi a szarvasi nagy játék, ahol mi is ott lehetünk a kezdőkörben. Négy nap alatt, újra, vagy életünkben talán először, átélhetjük, megélhetjük a játék, a csapat, a közösség élményét. Megtalálva életünk centrumát, a kezdés, az újraelkezdés, a *vele, veled, veletek* való középkedés esélyének örömét.

Mint a Déli Egyházkerület püspöke különösen is örülök, hogy Békés megye, az úgynevezett „Viharsarok” első ízben otthont adhat egyházunk legnagyobb rendezvényének. Biztos vagyok benne, hogy a régió, ezen belül Szarvas városa, iskolái és gyülekezetei jó házigazdák lesznek. A távolabbról érkező vendégek közül sokan fognak meglepődni, hogy milyen értékes lelki, szellemi kincseket kínál Tessedik városa, nem is szólva a Körös-part és az arborétum szépségeiről. De maradandó kulináris élvezet-

ÉGTÁJOLÓ

tekre is felkészülhetünk a halászcárdától a helyi kolbászig... Elvégre nemcsak ígérel és zenével él a Szélrózsza-vendég, hanem kenyérral is, annak lutheri, tágabban vett értelmezése szerint.

Apropó: Luther és kenyér! Ne feledkezzünk meg az idei nyár harmadik jelentős eseményéről sem, amely pár nappal követi majd a szarvasi találkozót. Július 20–27. között Stuttgart ad otthont a Lutheránus Világszövetség (LVSZ) tizenegyedik nagygyűlésének. Ennek bibliai mottója a *Miatyánk* negyedik, középső kérése: „...mindennapi kenyerünket ad meg nekünk ma...”

Ez a középső kérés, a kenyérkérdés egyben életünk központi kérdése, különösen válság sújtotta világunkban. Vajon milyen választ tud adni a világ evangélikusságának nagy családja arra a globális testi éhségre és lelki inségre, amely nem csupán az

úgynevezett fejlődő világot kínozza, hanem jelen van földrésziünk, hazánk mindennapjaiban is?!

Nekünk, magyaroknak különösen izgalmas a közelgő világtalálkozó, hiszen Európa utoljára immár több mint negyed évszázada, 1984 nyarán – éppen Budapesten – fogadhatta az LVSZ nagygyűlését, a hetediket. A budapesti találkozó mottója ma is aktuálisan és provokatíván hangzik: *Krisztusban reménységgel a világért*. Akkoriban valóban tele voltunk élő reménységgel, amelyet a pár évvel későbbi rendszerváltás igazolni látszott.

Ehhez képest tavaly sokféle kissé kesernyésre sikeredtek a határnyitás, a falbontás két évtizedes évfordulója alkalmából rendezett ünnepségek. Mintha reménységeink csak töredékesen teljesedtek volna be, mint ha valamit elveszítettünk volna.

A közelmúlt egy felmérése a 2009. esztendő legjellemzőbb szavait gyűjtötte össze. Az eredmény jól tükrözi társadalmunk közérzetét. Nem meglepő, hogy a *reménység* már nem került be az első tízbe, viszont dobogós helyen végzett a *válság*, a *H1N1*, valamint a *korruptió* kifejezés. Igaza van az idén nyolcvanesztendő *Csoóri Sándor* költőnek, aki szerint „mind-egyik szóban ott van a történelem...”

Az élbolyban sorakoznak még a következő szavak: *szegénység, hazugság, bizonytalanság, káosz, munkanélküliség, kilátástalanság*... S ez a szomorú diagnózis nem valamiféle ellenzéki káromlás, hiszen a hírforrás a *Népszabadság* vízkereszt-i számának egyik cikke: *A remény lejjebb csúszik a listán* (2010. január 6., 9. oldal).

Igen, valamit elveszítettünk, vagy meg se találtunk még? Netán Valakit? Talán éppen az élet, az életünk centrumát, összetartó, megtartó erejét? A karácsonykor nekünk született, vízkeresztkor megjelent Megtartót?!

Új év: új kezdet, új remény! Esély az újraelkezdésre, a középkedésre – *vele!*

Kár lenne mindezzel a nyárig várni. Remélem, Szarvason, a kezdőkörben találkozunk. Jó utat a Középpont felé!

Gáncs Péter püspök Déli Egyházkerület

Nyíregyházi találkozó

Dr. Fabiny Tamás evangélikus püspök január 4-én, az Aliansz-imahét elején Nyíregyházán találkozott Kocsis Fülöppel (képünkön), a Hajdúdorogi Görög Katolikus Egyházmegye megyés püspökével. A püspöki székházban zajlott kötetlen eszmecsere a két egyház eseményeiről, történetéről és hitbéli kérdésekről egyaránt szó esett. A találkozás alkalmat adott arra is, hogy a püspökök megszervezhessék a január 17-én kezdődő imahéten való részvételüket és közös szolgálatukat.

■ HORVÁTH-HEGYI ÁRON felvétele

Munkaévkezdő elcsendesedés

Az országos iroda és az egyházkerületi irodák munkatársai január 7-én délelőtt tartották meg hagyományos „munkaévnitő” összejövetelüket. Több mint hatvanan gyűltek össze az Üllői úti evangélikus templomban, hogy közösen induljanak neki a 2010-es esztendőnek. Ittész János elnök-püspök áhítata után Pröhle Gergely országos felügyelő és Kákay István, az országos iroda igazgatója (felvételünkön) szövegezte az egybegyűlteket. Az áhítat elején és végén a gyülekezet Kertész Botond orgonajátékának kíséretében énekelt.

■ MENYES GYULA felvétele

HIRDETÉS

Január 17-én, összegyűlekezésének napján a Csillaghegyi Evangélikus Egyházközség szeretettel hívja a templomba (1038 Budapest, Mező u. 12., tel.: 1/368-6118) híveit és barátait. Délelőtt 10 órakor az istentiszteleten Iványi Miklós prédikál. Délben ebédre várjuk vendégeinket. Délután 14 órakor Rác András festőművész, egykori Sztello-gyermek templomtárlatát nyitjuk meg. Az egyházközség minden alkalma ingyenes, önkéntes adományait jó szívvel fogadjuk.

»DWA BRATANKI...«

Új vezető püspökük van a lengyel evangélikusoknak

► A Varsó központjában található Szentháromság evangélikus templomban 2010. január 6-án ünnepi istentisztelet keretében avatták az Ágostai Hitvallású Lengyel Evangélikus Egyház vezető püspökévé Jerzy Samiecot. A 46 éves új püspök Janusz Jagucki helyébe lép, aki éppen kilenc éven át állt a hetvenötezer tagot számláló egyház élén.

Európában Lengyelország a katolicizmus egyik erősségének számít. Befolyásuk jele az is, hogy a 20. század egyik meghatározó személyisége volt az egykori krakkói érsek, Karol Wojtyła, a „lengyel pápáként” ismertté vált II. János Pál. Kisebbségi egyházként jelen van azonban az országban az igen tevékeny evangélikus közösség is.

Hazai evangélikusságunknak érdemes rájuk odafigyelnie. Nemcsak a

Jerzy Samiec

két ország között áll fenn sok hasonlóság (amit a „lengyel, magyar két jó barát...” kezdetű rigmus is kifejezésre juttat), hanem a két egyház között is. A reformáció tanítását itt is, ott is diákok és kereskedők terjesztették a leggyorsabban. Ahogyan Budán nagyon korán megjelentek a reformáció tanai, úgy Boroszló (németül Breslau, lengyelül Wrocław) Mária Magdaléna-templomában egy Jan Hess nevű egykori szerzetes kezdett lutheri szellemben prédikálni.

A Luther-végrendeletet bemutató könyv átnyújtásának pillanata

Ez a sziléziai vidék azóta is a lengyel evangélikusság fellegvárának számít. Az elmúlt év májusában ünnepi külsőségek között emlékeztek meg arról, hogy háromszáz éve épült a térség egyik központjának számító – és lutheránus többségű – Cieszyn (Teschen) evangélikus temploma. E sorok írója akkor több ezres szabadtéri gyülekezetnek prédikálhatott. Ebből a Monarchia stílusjegyeit magán viselő városból származik az új püspök is.

A reformáció tanítása – Luther közvetlen munkatársának, Bugenhagennek a szervező munkája nyomán – hamar elterjedt egy másik, részben lengyel vidéken is: a Balti-tengernél elterülő Pomerániában, amely már 1533-ban protestáns lett. Ennek nyugati oldala – Elő-Pomeránia néven – ma Németországhoz tartozik, ezért a püspöktanárság ünnepi liturgia egyik asszisztense dr. Hans-Jürgen Abromeit greifswaldi püspök volt. A másik pedig – a szláv evangélikusok szoros együttműködésének jegyében – dr. Miloš Klátek pozsonyi vezető püspök.

Az iktatás szolgálatát azonban a közvetlen előd, Janusz Jagucki püspök végezte. Ő 2001-ben, ugyancsak vízkereszt ünnepén, ugyanebben a templomban kezdte meg vezető püspöki szolgálatát. Tízéves mandátumát azonban nem tölthette ki, ugyanis a napvilágra került dokumentumok szerint ő a rendszerváltozás előtt együttműködött az állambiztonság-

gal, ezért lemondásra kényszerült. Az így kialakult helyzet természetesen komoly nyugtalanságot okozott a mintegy százharminc gyülekezetet működtető és százötven lelkeszt foglalkoztató evangélikus egyházban.

Az új püspöktől – aki eddig gliwicei lelkeszként szolgált, és 2007-től zsinati elnök is volt – azt várják, hogy a misszió és evangélizáció erősítésével nyugodt működést biztosít az egyháznak. Igehirdetése nemcsak a hatalmas templomot megtöltő gyülekezetre, hanem a médián keresztül tájékozódó szélesebb körökre is bátorítóan hathatott. Pál apostol személyes hitvallását visszhangozta: „...nem szégyellem az evangéliumot, hiszen Isten ereje az, minden hívőnek üdvösségére...” (Róm 1,16)

A lengyel evangélikusság sorai között tudhatja Jerzy Buzeket, a rendszerváltásban oroszánrészt vállaló Szolidaritás szakszervezet tagját, egykori miniszterelnököt, aki jelenleg az Európai Parlament elnöke. A nagy tekintélyű politikus nyilvánosan és tudatosan vállalja evangélikus hitét. A varsói szertartáson is jelen volt, és hitvallási elemeket sem nélkülöző, személyes hangú beszédével köszöntötte az új püspököket. Egyebek mellett szövegezte a kis egyházak számára is adott sok szolgálati lehetőségről, majd hitet tett amellett, hogy a világválságból való kilábalásnak nemcsak gazdasági és politikai, hanem morális összetevői is vannak.

A szertartáson Európa evangélikus egyházainak képviselőit mintegy negyven püspök és egyházi vezető volt jelen, köztük – egyházunk külügyi munkáért is felelős püspökeként – e sorok írója. A Luther Márton Budapesten őrzött végrendeletét bemutató könyvet ajándékként átnyújtva tolmácsolhattam egyházunk köszöntését, kifejezve reményünket, hogy a jövőben szorosabbra tudjuk fűzni az együttműködés szálait. A genfi székhelyű Lutheránus Világszövetség vezetőinek kérésére én adtam át a mintegy hatvanötmillió evangélikust tömörítő szervezet köszöntését és áldáskívánásait is.

Jerzy Buzek

Egyházaink között eddig is voltak jelei a megelevenedő kapcsolatoknak. Két egyházközségünk is szorosan együttműködik lengyel gyülekezetekkel: a pestlőrinciek Karpaczcsl 1999 óta ápolnak testvér-gyülekezeti kapcsolatot (faragott oltárképüket is tőlük kapták), és a főtiai is rendszeresen találkoznak a wislailakkal. Számos nemzetközi szinten (férfikonferenciákon, médiatanácskozáson, a tábori lelkeszi szolgálat területén) működünk együtt. Tekintettel a lengyel evangélikus diakónia nagyon jól szervezett kereteire, a szeretetszolgálat területén is érdemes volna szorosabban együttműködni.

„Polak, węgier dwa bratanki...” Lengyel, magyar két jó barát: az evangélikus egyházban is.

■ FABINY TAMÁS

FOTO: DANUTA MATLOCH

ÖKUMENIKUS IMAHÉT

a Krisztus-hívők
egységéért
2010. január 17–24.

Részletek a Magyar Katolikus Püspöki Konferenciának és a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának kiadásában megjelent imafüzet anyagából

Bevezetés az imahét gondolkörébe

Az elmúlt évszázadban a keresztények közötti kiengesztelődés különböző formákat öltött. A „lelki ökumenizmus” megmutatta, milyen fontos a keresztény egységért való imádkozás. Nagy erőket fordítottak teológiai kutatásokra, amelyek eredményeként számos tanbeli meg egyezés született.

Az egyházak szociális területen megvalósuló gyakorlati együttműködése gyümölcsöző kezdeményezéseket hozott létre. Ezen eredmények mellett a misszió kérdése is kiemelt helyet kapott. Általánosan elfogadott, hogy az 1910-es edinburghi világmisziói konferencia tekinthető a modern ökumenikus mozgalom kezdetének.

Misszió és egység

Nem mindenki számára természetes a missziói törekvések és a keresztény egység utáni vágy összekapcsolása. Mégis bizonyos, hogy az egyház missziói és ökumenikus elkötelezettsége szorosan összetartozik. Keresztységünk által már egy test vagyunk, és arra kaptunk meghívást, hogy lelki közösségben éljünk egymással. Isten egymás testvéreivé tett minket Krisztusban. Vajon nem erre az alapvető tanúságtételre szól a küldetésünk?

A történelemben annak a ténynek, hogy a keresztény egység kérdésénél először a misszionáriusok vetették fel, gyakorlati okai voltak. Gyakran ezzel kerültek el a felesleges versengést, amikor hatalmas emberi és anyagi szükséggel szembesültek. Bár az evangélizációs területeket felosztották, alkalmanként mégis arra törekedtek, hogy a párhuzamosan folyó tevékenységek mellett közös missziót is végezzenek. Előfordult, hogy a különböző egyházakból származó misszionáriusok összefogtak egy új bibliafordítás elkészítésére. Az Isten ígéje szolgálatában való együttműködés vezette rá őket, hogy rádöbbenjenek a keresztények közötti megosztottság hátrányára.

Anélkül, hogy tagadnánk a versengést a különböző egyházak misszionáriusai között, azt is el kell ismernünk, hogy a missziós területre először érkezettek érezték elsőnek a keresztény megosztottság tragédiáját. Európa már hozzá szokott az egyházak közötti megosztottsághoz, de a misszionáriusok számára a szétszakadozottság botrányos volt. Ők olyanoknak hirdették az evangéliumot, akik azelőtt semmit nem hallottak Krisztusról.

Természetesen az egyháztörténeten végigvonuló megosztottságnak komoly teológiai okai voltak, de a történelmi, politikai és szellemi hatások is hozzájárultak kialakulásukhoz. Vajon indokolható-e, hogy megosztottságunkkal olyanokat terhelünk, akik éppen csak ismerkednek Krisztussal? Az alig létrejött új helyi egyházak bizonyára hamar észrevették a szakadékot a szeretet üzenete – amely szerint ők is élni kívántak – és a Krisztus-hívők tényleges szétszakadozottsága között.

Hogyan adhatjuk át másoknak a Jézus Krisztusban felajánlott kiengesztelődést, ha maguk a megkeresztelték is semmibe veszik egymást, vagy harcolnak egymással? Hogyan tudnák az ellenségeskedésben élő keresztény csoportok az egy Urat, egy hitet, egy keresztiséget hitelesen hirdetni?

Ezek után már nem volt hiány az ökumenikus kérdésekben az 1910-es edinburghi konferencián.

Az edinburghi missziói konferencia 1910-ben

A skót fővárosban 1910 nyarán a protestantizmus és az anglikán egyház különböző ágaiból érkező missziói egyesületek hivatalos képviselői és egy ortodox vendég találkoztak egymással. A konferencia – amely nem volt döntéshozó összejövetel – a közös missziói lelkület kialakítására és a missziói társaságok munkájának összehangolására törekedett.

Csak olyan missziós szervezetek vettek részt a tanácskozáson, amelyek új helyeken hirdették az evangéliumot, vagyis ahol az emberek még sohasem hallottak Krisztusról. Tehát azokat a társaságokat, amelyek Latin-Amerikában vagy a Közel-Keleten dolgoztak, ahol a római katolikus és az ortodox egyház hosszú ideje jelen volt, nem hívták meg.

1910-ben a skót egyházi térkép kezdett változatossá válni. A római katolikus és az anglikán egyház újra fontosabb szerephez jutott. Edinburgban intellektuális és kulturális élelenség miatt választották a találkozás színhelyéül. A város teológusainak és egyházi vezetőinek jó híre szintén indokolta tette ezt a választást. A skót protestáns egyházak a misszió területén is meglehetősen aktívak voltak, és úgy ismerték őket, mint amelyek figyelembe veszik a helyi kultúrát.

Keresztény egyházak Skóciában – ma

Megbecsülve az ökumenikus mozgalom történetének ezen fontos szakaszát, az imahét kezdeményezői – a Hit és Egyházszervezet Bizott-

CARAVAGGIO HITTELLEN TAMÁS CIMU FESTIVÉNYE

ság és a Keresztények Egységét Előmozdító Pápai Tanács – természetesnek tartották, hogy a skót egyházakat kérjék fel a 2010. évi imahét előkészítésére abban az évben, amikor az 1910-es konferencia évfordulójának előkészületében amúgy is aktívan részt vesznek. A konferencia témája: „Krisztusról szóló tanúságtétel ma”. A helyi egyházak erre a témára válaszként fogalmazták meg a „Ti vagytok erre a tanúk” (Lk 24,48) imaheti bibliai mottót.

A bibliai fő téma:

„Ti vagytok erre a tanúk”

Az ökumenikus mozgalomban sokszor elének került már Jézus halála előtti főpapi imája. Krisztus végakarátában a tanítványok egysége különösen is fontos szerepet kap. „Hogy egyik legyenek... hogy elhiggye a világ...” (Jn 17,21)

A skót egyházak kifejezett kívánsága volt, hogy az imahéten Krisztusnak a mennybemenetele előtti utolsó beszédére figyeljünk. „Meg van írva, hogy a Messiásnak szenvednie kell (...) Ti vagytok erre a tanúk.” (Lk 24,46–48) Az imahét minden napján Krisztusnak ezeken a végső szavain fogunk elmélkedni. Arra is meghívást kapunk, hogy Lukács evangéliumának egész 24. fejezetét nyomon kövessük. Mindazok, akik találkoztak a feltámadott Krisztussal – a sírnál megrémült asszonyok, az emmauszi úton elbátortalanodott két tanítvány vagy a tizenegy tanítvány, akiket a kétség és a félelem kerített hatalmába –, misszióba küldetnek.

„Ti vagytok erre a tanúk.” Az egyház missziói feladatát tehát Krisztus adta, és azt senki nem sajátíthatja ki. Az egyház azoknak a közösségeknek, akik megbékéltek Istennel és Istenben, valamint tanúskodni tudnak a krisztusi megváltás hatalmának igazságáról. Mindannyian tudjuk, hogy Mária Magdolna, Péter apostol vagy a két emmauszi tanítvány nem ugyanúgy fog tanúskodni. Mégis, Jézusnak a halál felett aratott győzelme mindegyikük bizonyágtételének a szíve lesz.

A nyolc nap

Az imahét minden napján Lukács evangéliumának 24. fejezetére figyelünk. Megállunk a kérdéseknél, amelyeket Jézus tesz fel a tanítványoknak, és amelyekkel a tanítványok fordultak Krisztushoz. A kérdések mindegyike lehetővé teszi, hogy a Feltámadotról való tanúságtétel más és más módját hangsúlyozzuk. Minden kérdés arra indít, hogy végiggondoljuk egyházi megosztottságunkat és azt, hogy konkrétan hogyan tudnánk orvosolni ezt a helyzetet.

Mi már tanúk vagyunk, ám még jobb tanúká kell válnunk. De hogyan?

- Azáltal, hogy dicsérjük azt, aki az élet és feltámadás ajándékát adja nekünk (1. nap).
- Azáltal, hogy ráérzünk arra, hogyan osszuk meg hitünket másokkal (2. nap).
- Azáltal, hogy felismerjük, hogy Isten munkálkodik az életünkben (3. nap).
- Azáltal, hogy hálát adunk Istentől kapott hitünkért (4. nap).
- Azáltal, hogy megvalljuk Krisztus győzelmét minden szenvedés felett (5. nap).
- Azáltal, hogy keressük, hogyan lehetünk még hűségesebbek Isten ígéjéhez (6. nap).
- Azáltal, hogy növekedünk hitben, reményben és szeretetben (7. nap).
- Azáltal, hogy vendégszeretők vagyunk, és elfogadjuk a vendégszeretetet (8. nap).

Vajon nem lenne tanúságtételünk hűségesebb Krisztus evangéliumához a nyolc terület mindegyikén, ha együtt tudnánk tanúskodni?

Edinburgh 2010

A világmisziói konferencia századik évfordulójára 2010 júniusában emlékeznek (www.edinburgh2010.org). A szervezők azt szeretnék, ha ez a találkozó hálaadás lenne a misszió területén elért haladásért, mindazért, amit Isten lehetővé tett.

Fontos helyet szánnak az imádságnak s annak, hogy Krisztusnak ajánljuk fel tanúságtételünket, amelyet az egyházaknak együtt kell teljesíteniük a 21. században. Ekkor arra is sort kell majd keríteni, hogy a hosszú ideje missziói területen dolgozók és a legutóbbi missziói irányzatok képviselői megosztassák egymással meglátásaikat. A különböző felekezetekből érkezők szintén megvitathatják majd missziói gyakorlatukat.

A világ sokat változott 1910 óta, és a misszió kérdését is ideje újragondolni. A szekularizáció, az elvilágiasodás, a kommunikáció új eszközei, a felekezetek közötti kapcsolatok, a világvallások közti párbeszéd – mind megvitatásra váró témák. Abban mindenki egyetért, hogy Krisztus tanítványainak tanúskodniuk kell, az viszont még mindig nehézséget okoz, hogy közös álláspontot alakítsunk ki a misszió mai jelentéséről. Az egyes egyházakon belül számos megbeszélésre kerül sor. Nem lenne azonban hasznosabb, ha az egyházak együttesen rendeznének ilyen vitafórumokat?

1910... 2010! A keresztények szívük mélyén ugyanazt a sürgető érzést érzik. A megosztottsággal sebzett emberiség számára az evangélium nem luxus, az evangéliumot nem lehet disszonáns hangokkal hirdetni. Krisztusban azok is rátalálhatnak a megbékélés útjára, akiknek gyűlölettel teli a szívük. Krisztusban még azok is örömmel fedezhetik fel egymásban a testvért, akiket egyébként minden szétválaszt. „Ti vagytok erre a tanúk.”

A nyolc nap

1. nap

Tanúságtétel az élet ünneplésével

„Mit keresitek az élőt a halottak között?” (Lk 24,5)

- 1Móz/Ter 1,26–31: „És látta Isten, hogy minden, amit alkotott, igen jó”
- Zsolt 104,1–24: „Milyen nagy alkotásaidnak száma, Uram!”
- 1Kor 15,12–20: „Hiszen ha nincs a halottak feltámadása, akkor Krisztus sem támadt fel”
- Lk 24,1–5: „Mit keresitek a holtak között az élőt?”

Keresztyén összetartozásunk mélyen gyökerezik közös hitünkben, hogy Jézus Krisztus feltámadásában nemcsak Istentől kapott életünket ünneplhetjük, hanem egy új élet ajándékát is, hiszen Jézus egyszer és mindenkorra győzött a halál felett. A keresztyén összetartozásunkat kifejező ökumenikus imahét alkalmi során mindannyian átéljük, hogy közös hitünk révén minden lélekkel törődnünk kell. Az élet Isten ajándéka, ezért minél jobban támogatjuk és ünnepljük az életet, annál hathatósabb tanúbizonyságot tehetünk róla. Nagylelkű szeretetével kezdetben az életet ajándékozta nekünk.

A Teremtés / Mózes 1. könyvéből választott igeszakasz Isten teremtő erejére és hatalmára emlékeztet. Pontosan ez az az erő, amellyel Szent Pál szembesül, amikor átéli Jézus feltámadását. Arra buzdítja a korinthusiakat, hogy legyenek teljes bizalommal a feltámadott Úr és az új élet ígérete iránt.

Folytatva ezt a gondolatot, a zoltár Isten teremtésének dicsőségét hirdeti.

Az evangéliumi szakasz arra buzdít, hogy az új életet keressük a halál kultúrája közepette, amelyet mai világunk gyakran képvisel. Arra ösztönöz, hogy Jézus erejében higgyünk, mert általa az életet és a gyógyulást nyerjük el.

A mai napon köszönjük meg Istennek mindazt, ami kifejezi irántunk tanúsított szeretetét. Mondjunk köszönetet minden teremtményért; távol a világban élő felebarátainkért; a szeretetben való közösségünkért; a megbocsátásért, a gyógyulásért és az örök életért.

Imádság

Teremtő Istenünk! Hálát adunk neked mindazokért, akik szavaikkal és tetteikkel tanúbizonyságot tesznek hitükről. Mindennapi rohanó életünk során megtapasztaljuk szerető jelenlétedet számos töled jövő hitélmény révén. Imádkozunk azért, hogy az élet ünneplésén tett közös biznyságtételünk egyesítsen minket irántad, minden élet Teremtője iránti hálánkban.

2. nap

Tanúságtétel élettörténetek elmondásával

„Miről beszélgettek egymással útközben?” (Lk 24,17)

- Jer 1,4–8: „Menj, ahová csak küldelek”
- Zsolt 98: „Énekeljete az Úrnak új éneket”
- ApCsel 14,21–23: „Erősítették a tanítványok lelkét”
- Lk 24,13–17a: „Miről beszélgettek egymással útközben?”

Saját történeteink elbeszélése még erőteljesebb módja annak, hogy tanúbizonyságot tegyünk Istenbe vetett hitünkről. Az egymás iránti tiszteletteljes és előzékeny figyelem arra nyújt lehetőséget, hogy megérezzük Isten jelenlétét abban a személyben, akivel éppen megosztjuk történeteinket.

A Jeremiás próféta könyvéből választott igeszakasz meggyőző arról, hogy Isten megszólítja a prófétát. Arra hívja, hogy ossza meg másokkal azt, amit kapott, tehát hogy Isten ígéjét hallhatóvá és átélhetővé tegye.

Az Isten ígéjének hirdetésére szóló felhívást az ősegyszáz tanítványai is megtapasztalták, amint azt az Apostolok cselekedeteiből származó idézetben is olvashatjuk.

A zoltár arra ad lehetőséget, hogy dicsérő és hálaadó lélekkel énekelhessünk Istenhez.

A mai evangéliumi igeszakasz azt a Jézust mutatja be, aki meggyógyítja vakságunkat, és eloszlatja kiábrándultságunkat. Segít abban, hogy saját történeteinket Isten egyetlen kibontakozó tervében értsük meg.

Az idej ökumenikus imahét során meghallgatjuk keresztyén testvéreink hitükről valott történeteiket annak érdekében, hogy megtapasztalhassuk Isten jelenlétének számtalan formáját éppúgy, ahogy Isten saját magát tárja fel nekünk. Tudjuk azt is, hogy a modern informatika segítségével is megoszthatjuk történeteinket egymással. Az új kommunikációs lehetőségek abban segítenek bennünket, hogy még szélesebb körben mondjuk el történeteinket, amely által a közvetlen fizikai közösségen túl egy szélesebb és kiterjedtebb közösséget alkothatunk.

Ha figyelmesen hallgatjuk egymást, hitünkben és szeretetünkben növekedünk. Bár személyes és csoportos tanúságtételeink különbözőek, mindannyian ugyanazon történet szereplői vagyunk, amelyben Isten irántunk tanúsított szeretete Jézus Krisztusban testesül meg.

Imádság

Történelem Ura, Istenünk! Köszönetet mondunk neked mindazokért, akik megosztották velünk hitük történetét, s arról tettek tanúbizonyságot, hogy jelen vagy életükben. Magasztalunk téged a változatos, egyéni és közösségi történetekért. Ezekben a sorsokban meglátjuk Jézus Krisztus egyetlen történetének kibontakozását. Azért imádkozunk, hogy bátorsággal és meggyőződéssel osszuk meg hitünk mindazokkal, akikkel kapcsolatba kerülünk, hogy ezzel Igéd üzenete sokakhoz eljusson.

3. nap

Tanúságtétel tudatosság által

„Te vagy az egyetlen idegen Jeruzsálemben, aki nem tudod, mi történt ott ezekben a napokban?” (Lk 24,18)

- 1Sám 3,1–10: „Szólj, Uram, mert hallja a te szolgád!”
- Zsolt 23: „Az Úr az én pásztorom...”
- ApCsel 8,26–40: „Fülöp beszélni kezdett, és az Írásnak ebből a helyéből kiindulva hirdette neki Jézust”
- Lk 24,13–19a: „Látásukat azonban valami akadályozta, és nem ismerték fel őt.”

A hitben való növekedés olyan, mint egy bizonyult utazás. A mai világban sokunk élete rendkívül elfoglalt, sok rajtunk a nyomás és a felelősség. Mindennapi életünkben és tapasztalásainkban könnyű elmulasztani Isten felénk áradó szeretetét. Minél több feszültséget és tevékenységet vállalunk, annál nagyobb az esélye annak, hogy átsiklunk afelett, ami valójában a szemünk előtt zajlik. Csakúgy, mint a két tanítvány, időnként azt hisszük, hogy tudjuk, mi a valóság, és megpróbáljuk meglátásainkat másoknak is elmagyarázni, de a teljes igazság még sincs a birtokunkban. A mai világban Isten jelenléte többnyire akkor válik tudatossá számunkra, amikor valami meglepő vagy valószínűtlen történik velünk.

Az ószövetségi olvasmányból azt halljuk, hogy Isten megszólítja és hívja Sámuel a tanúságtételre. Sámuelnek mindenekelőtt meg kell hallania ezt a szót. A meghalláshoz pedig szükséges a szellemi nyitottság és az Isten szava iránti figyelmesség.

Az Isten ígéjének meghallása iránti vágyakozást Fülöp és az etióp főember is megtapasztalja az Apostolok cselekedeteiből választott olvasmányban. Hitüket azzal mutatják meg, hogy válaszolnak a feltett kérdésekre. Figyelmesen meghallgatják egymás kérdéseit, és komoly őszinteséggel válaszolnak egymásnak.

A jó pásztor zoltára annak a csendes hitét tükrözi, aki tudatában van Isten gyengéd törődésének, aki összegyűjti és zöld legelőkre tereli nyáját.

Az idej ökumenikus imahéten arra törekszünk, hogy mindennapjaink eseményei és tapasztalásai során Isten jelenlétét tudatosítsuk. Ismerősökkel és idegenekkel is találkozunk. E találkozásokban tanulunk egymás lelki élményeiből, s így Isten valóságát új szemszögből láthatjuk. Isten jelenlétének tudata ösztönöz bennünket a keresztyén egység közös munkálására.

Imádság

Urunk Jézus Krisztus, jó pásztorunk! Te reánk találsz, és velünk maradsz mindennapjainkban. Imádkozunk kegyelemért, hogy tudatosítsuk mindazt, amit értünk teszel. Kérünk téged, készíts fel, hogy nyitottak legyünk ajándékaid iránt. Gyűjts össze a te nyájadba!

4. nap

Tanúságtétel a nekünk ajándékozott hit ünneplésével

„Mi történt?” – kérdezte tőlük. Ők így válaszoltak neki: „Az, ami a názáreti Jézussal esett...” (Lk 24,19)

- 5Móz/MTörv 6,3–9: „Az Úr a mi Istenünk, egyedül az Úr”
- Zsolt 34: „Áldom az Urat minden időben...”
- ApCsel 4,32–35: „A sok hívő mind egy szív, egy lélek volt”
- Lk 24,17–21: „Pedig mi abban reménykedtünk...”

Leírhatatlan hálával tartozunk azoknak, akiknek hite mai keresztyénységünk alapjául szolgál. Imádságuk, biznyságtételük és istentiszteletük biztosította, hogy sokak hite továbbadassék a következő nemzedéknek.

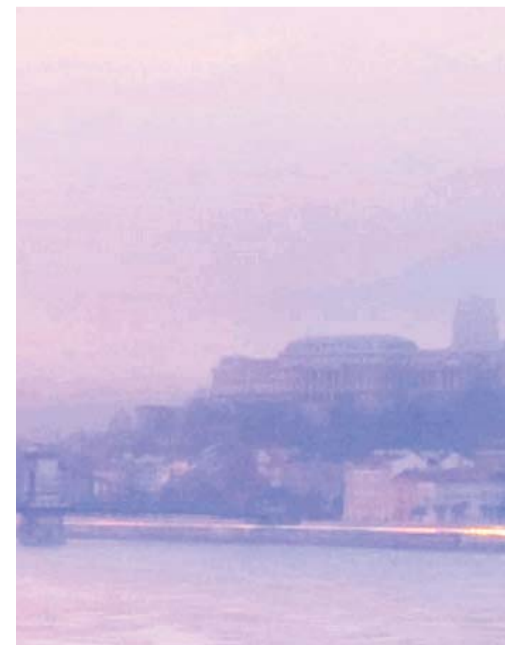
A skóciai keresztyénség története megragadó. Szent Ninian a 4. században, Szent Kolumbán a 6. században és számos kelta szent, akiknek hite az Isten szeretetében és a teremtés iránti csodálatban gyökerezett. Skócia hite abban is megmutatkozik, hogy a 16. században mennyire fontos szerepet játszott a reformáció elterjedésében és abban, hogy ez a szellemiség azóta is szilárdan él.

A mai olvasmányok megerősítenek abban, hogy fontos támogatni a hívők közösségét Isten ígéjének terjedése érdekében. A Mózes ötödik könyvéből választott igeszakasz megosztja velünk zsidó testvéreink egyik csodálatos imádságát, akik nap mint nap e szavakkal dicsőítik Istent. A zoltár arra a tanúságtételre buzdít, hogy adjunk hálát mindazért, amit hívőként kapunk. Így hitünket dicsőítésben és hálaadásban fejezzük ki. Az Apostolok cselekedeteiből származó részlet olyan közösséget mutat meg, amely hitben és szeretetben egy. Az evangéliumi szakaszban Jézus a hit által kapott legnagyobb ajándékunk.

Amikor ezen a héten közösséget alkotunk keresztyén testvéreinkkel, hogy egységért imádkozunk, felismerjük keresztyén örökségünk változatosságát. Azért is imádkozunk, hogy közös örökségünk még szorosabban egyesítsen bennünket, amint hitünkben növekedünk.

Imádság

Urunk, Istenünk köszönjük neked mindazokat, akik átadták nekünk az örömhír üzenetét, és hitünknek szilárd alapot adtak. Imádkozunk, hogy közösen mi is tanúbizonyságot tehesünk hitükről. Ezt pedig azért tesszük, hogy mások is megismerhessenek téged, és higgyenek abban az üdvözítő igazságban, amelyet Jézus Krisztus ajánl fel mindenkiért.

tematikája

„Ti vagytok erre a tanúk”
(Lk 24,48)

5. nap

Tanúságtétel a szenvedésben

„Vajon nem ezeket kellett elszenvednie a Mesiásnak, hogy bemehessen dicsőségébe?” (Lk 24,26)

- Ézs/Iz 50,5–9: „Közel van, aki igazságot ad nekem”
- Zsolt 124: „A mi segítségünk az Úr nevében van”
- Róm 8,35–39: „...sem magasság, sem mélység, sem semmiféle teremtmény nem választhat el minket az Isten szeretetétől, amely megjelent Jézus Krisztusban”
- Lk 24,25–27: „...elmagyarázta nekik mindazt, ami az Írásokban róla szólt”

Az elmúlt esztendőben két olyan esemény is történt Skóciában, amelyek következtében a világsajtó figyelme erre a kicsiny országra összpontosult. A repülőgép elleni, Lockerbie feletti bombatámadás és a dunblane-i iskolában történt gyermekmészárlás fordította a figyelmet Skócia felé, amely mindig emlékezni fog az emberéletek szörnyű elvesztésére. A két esemény sokaknak szenvedést és elképzeltetlen szorongást okozott a két település látható határain túl is.

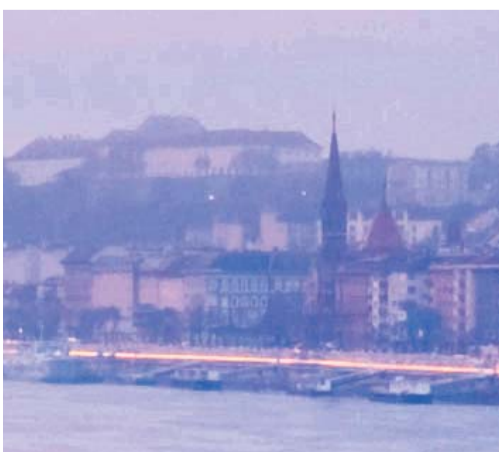
A szenvedés valóságos – amelyről Ézsaiás/Izajás próféta erőteljesen szól a mai igeszakaszban –; arra emlékeztet, hogy Isten tud szenvedéseinkről. Válaszul a zsoltár azt a bizalmat hirdeti, amelyet a híveknek meg kell tartaniuk a Megváltó iránt.

A Rómaiakhoz írt levél azt hirdeti, hogy mindig a szeretet a legerősebb, tehát sohasem a szenvedés és a szomorúság fog győzedelmeskedni. Mielőtt Jézus megajándékozta volna feltámadásával a világot, vállalta a szörnyű halált, mégpedig azért, hogy tökéletesen velünk lehessen a mélységekben is.

Az Úr nyomdokaiban haladva a tökéletes egységre törekvő keresztyének megvallják, hogy a szeretet erősebb, mint a halál, amikor kinyilvánítják együttérzésüket azok iránt, akik életük során tragikus események miatt kénytelenek szenvedni. Pontosan a sirba tétel rendkívül megalázó volta eredményezte azt, hogy a feltámadás úgy hatott az emberiségre, mint a felkelő nap fénye: az élet ünnepélyes meghirdetése a megbocsátás és halhatatlanság.

Imádság

Urunk, Istenünk, kérünk téged, tekints könyörülettel szegénységünkre, szenvedéseinkre, bűneinkre és halálunkra. Kérjük megbocsátásodat, gyógyításodat, vigasztalásodat és támogatásodat megpróbáltatásaink közepette. Köszönetet mondunk mindazokért, akik látják a fényt saját szenvedéseik közepette. Kérünk téged, hogy isteni lelked tanítson minket irgalmad nagyságára, és segítsen minket abban, hogy a nehézségek között élő testvéreink oldalán álljunk. Engedd, hogy áldásaidal élve hirdessük a világban a te örökkön élő Fiad győzelmét.

6. nap

Tanúságtétel a Szentíráshoz való hűséggel

„Hát nem lángolt a szívünk, amikor beszélt az úton, és kifejtette az Írásokat?” (Lk 24,32)

- Ézs/Iz 55,10–11: „...épp úgy lesz a szavammal is, amely ajkamról fakad: nem tér vissza hozzám eredménytelenül”
- Zsolt 119,17–40: „Nyisd föl szememet, hogy megláthassam, milyen csodálatos a te törvényed.”
- 2Tím 3,14–17: „A teljes Írás Istentől ihletett...”
- Lk 24,28–35: „Jézus... feltárta előttük az Írásokat”

A keresztyének Isten ígéjével leginkább a Szentírás olvasása és a szentségek ünneplése során találkozunk. Amint hűségesen hallgatjuk a Szentírás üzenetét, és imádságos lélekkel olvasunk a Biblia különböző könyveit, szívünk és gondolataink megnyílnak Isten ígéjének befogadására. Jézus megígérte tanítványainak, hogy elküldi a Szentlelket, hogy megértse Isten szavát, és eljussanak az igazságra.

A történelem során a keresztyének különbözőképpen olvasták és értették Isten ígéjét. Gyakran arra használták a Bibliát, hogy egyet nem értésüket hangsúlyozzák, mintsem hogy a kiengesztelődés útjait keressék. Korunkban az egységért folytatott küzdelem azonban közelebb hozta egymáshoz a keresztyéneket. Fejlődésük egyik legfontosabb eszköze a közös bibliaórákon való részvétel. Az a keresztyén út, amelyet ezen az ökumenikus imahéten bejárunk és ünneplünk, mélyen gyökerezik a közös igehallgatásban, az együttes megértésben és megélésben.

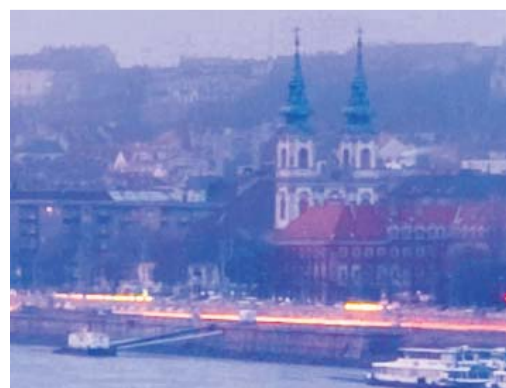
Ézsaiás/Izajás próféta arra emlékeztet, hogy Isten eredményesen hirdetett szava valóban hatékony és működőképes. Nem tér vissza Istenhez eredménytelenül, hanem beteljesíti azt a célt, amelyért Isten küldte. Ez az üzenet ismétlődik a Timóteushoz intézett szavakban, amint Pál apostol az Írások hatékonyságára hívja fel a figyelmét. Ez teszi alkalmassá a jó cselekedetek teljesítésére.

Mai zsoltárunk dicséretet mond Isten szaváért és rendelkezéséért, és arra kéri őt, hogy megérthessük és teljes szívünkkel megtarthassuk a szent törvényt.

Ezen az imahéten azért imádkozunk, hogy minden keresztyén egyre mélyebben érthesse meg Isten Szentírásában történt csodálatos kinyilatkoztatásának titkát. Azért könyörgünk a Szentlelekhez, hogy még jobban feltárja előttünk Isten ígéjét, s hogy vezessen minket hitünk közös útján, amíg mindannyian együtt nem lehetünk az Úr egyetlen asztala körül.

Imádság

Istenünk! Dicsőítünk téged, és hálát adunk neked megváltó szavadért, amely megérint minket a Szentírás által. Köszönetet mondunk neked testvéreinkért, akikkel megosztjuk igédet, és felfedezzük túlradó szereteted. Imádkozunk a Szentlelek világosságáért. A te szavad vezessen minket a teljes egységért való küzdelemünkben.

7. nap

Tanúságtétel a remény és a bizalom útján

„Miért rémültek meg, és miért támad kétség a szívetekben?” (Lk 24,38)

- Jób 19,23–27: „...testemben látom meg az Istent”
- Zsolt 63: „Utánad szomjazik lelkem”
- ApCsel 3,1–10: „...amim van, azt adom neked”
- Lk 24,36–40: „Azok megrettentek, és félelmükben azt hitték, valami szellemet látnak”

A keresztyének életük és hitük során a kételkedés érzését is megtapasztalhatják. Ha a keresztyének nem ismerik fel a feltámadott Krisztus jelenlétét, előfordulhat, hogy az együttlét inkább megerősíti kételkedéseiket, mintsem hogy eloszlatná azokat.

A keresztyének számára kihívás, hogy hitüket akkor is megőrizzék, amikor nem látják vagy nem érzik Istent, mert Isten akkor is velük marad. A hit, a remény és a bizalom teszi lehetővé, hogy tanúságot tegyenek arról, hogy hitük meghaladja saját lehetőségeiket.

Jób magatartása példa lehet számunkra, mert megpróbáltatásokat és csapásokat szenvedett el, sőt még vitába is szállt Istennel. Mindazonáltal bizakodva és reménykedve hitte, hogy Isten az ő oldalán marad. Ugyanezt a bizalmat és meggyőződést találjuk Péter és János tetteiben is, amikor a sánta emberrel találkoznak, amint azt az Apostolok cselekedeteiben olvashatjuk. A Jézus nevébe vetett hitük segíti őket, hogy meggyőző tanúbizonyságot tegyenek minden jelenlévő előtt.

A mai zsoltár olyan imádság, amely tükrözi Isten állandó szeretete iránti mély vágyakozásunkat. Az ökumenikus imahét találkozásai lehetőséget nyújtanak közösségeink számára, hogy növekedjenek közös hitükben, reményességükben és szeretetükben. Tanúságot teszünk Isten minden ember iránti állhatatos szeretetéről és hűségéről az egy egyház iránt, amelybe elhívtunk. Minél többször teszünk közösen tanúbizonyságot, annál erősebb lesz saját üzenetünk.

Imádság

Reménység Istene! Oszd meg velünk tervedet az egyetlen egyházzal, és győzd le kételyeinket. Erősítsd meg jelenlétedbe vetett hitünket, hogy mindazok, akik megvallják a benned való hitet, közös lélekkel és igazságban imádkozhassanak. Különösképpen imádkozunk mindazokért, akik most is kételkednek, vagy azokért, akiknek életére a veszély és a félelem árnyéka vetül. Légy velük, és add meg nekik vigasztaló jelenlétet.

8. nap

Tanúságtétel vendégszeretettel

„Van-e itt valami ennivalótok?” (Lk 24,41)

- 1Móz/Ter 18,1–8: „Én meg hozok egy falat kenyeret, hogy felüdüljete”
- Zsolt 146: „Igazságot szolgáltat az elnyomottaknak, kenyeret ad az éhezőknek”
- Róm 14,17–19: „Azokra a dolgokra törekedjünk tehát, amelyek a békeességet, és egymás építését szolgálják”
- Lk 24,41–48: „Akkor megnyitotta az értelmüket, hogy értsék az Írásokat”

Az elektronikus kommunikáció révén egy kicsiny és túlterhelt bolygón élő szomszédok lettünk. Csakúgy, mint Lukács idejében, sokféle nép és közösség kényszerül arra, hogy elhagyja otthonát, ismeretlen vidékre bolyongjon. A világ nagy vallásainak hívei új hiteket és kultúrákat hoztak közösségeinkbe.

Az ökumenikus imahét során az egység felé vezető közös utunkon megéljük valamennyi egyház vendégszeretétét és barátságát. Krisztus arra is felszólít, hogy ne csak felajánljuk, de fogadjuk is el a felebarát vendégszeretétét, aki a szomszédunk lett. Ha képtelenek vagyunk meglátni Krisztust a másik emberben, akkor Krisztust sem leszünk képesek felismerni.

A Mózes első könyvéből / a Teremtés könyvéből választott történet bemutatja, hogyan ismeri fel és fogadja be Ábrahám az Istent azáltal, hogy vendégszeretettel megnyitja otthonának ajtaját az idegenek előtt.

A minden teremtmények Istene ott áll a bebörtönzött, a vak és az idegen mellett is. A mai zsoltár háláadás Istent örökkévaló hűségéért és mindazért, amit értünk tett. A Rómaiakhoz írt levélből választott igeszakasz arra emlékeztet, hogy Isten országa eljön az igazságosság, a békeesség, valamint a Szentlelekben való örvendezés által.

A feltámadott Krisztus összegyűjti tanítványait, együtt étkezik velük, akik aztán újra felismerik őt. Emlékezteti őket, hogy mit is mondott az Írás róla, és elmagyarázza nekik, hogy korábban mit nem értettek meg. Ezáltal megszabadítja őket kételkedéseiktől, és elküldi őket, hogy tanúságtévői legyenek mindezeknek. Találkozásai által képessé teszi őket arra, hogy befogadják békeességét – amely a feltámadott Úr új világának az ajándéka –, és egyúttal jelenti az igazságosságot és a törődést az elnyomottak és az éhezők számára. A történelem során a mai keresztyének sokszor úgy találkoztak a feltámadott Úrral, hogy hitben másokat szolgáltak, vagy ők kaptak gondoskodást. Így mi is megtapasztalhatjuk Krisztus jelenlétét, amikor életünket és talentumainkat másokkal megosztjuk.

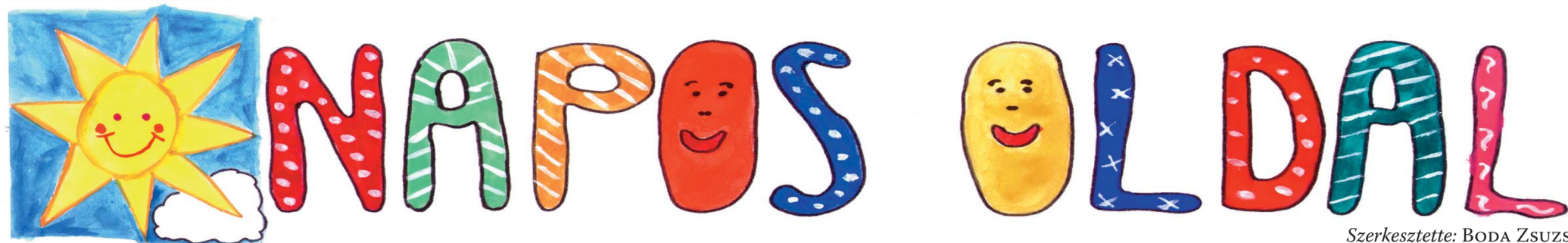
Imádság

Szeretet Istene! Te megmutattad nekünk vendégszeretetedet Krisztusban. Elismerjük, hogy ha a tőled kapott ajándékainkat megosztjuk másokkal, találkozhatunk veled. Add áldásodat, hogy eggyé váljunk utunkon, és egymásban felismerjük téged. Legyünk mi is tanúi a te vendégszeretetednek és igazságosságodnak, amint a te nevedben üdvözöljük az idegent.

NAPPOS OLDAL

Szerkesztette: BODA ZSUZSA

Döme óvodás kislány, akivel nap mint nap sok érdekes dolog történik. A róla szóló könyvben nemcsak a kalandjait olvashatjuk, hanem sok színes képet is láthatunk, ezek segítenek elképzelni a helyszíneket és az eseményeket, amelyek fontosak a kislány minden napjaiban.

S hogy mi mindenről olvashatunk? Hát például arról, hogyan telik el egy nap az óvodában, mi történik a kórházban, hogyan tanul meg apa segítségével biciklizni a hatodik születésnapjára kapott kerékpáron, és hogy milyen teendőket jár egy kicsica gazdájának len-

KÖNYVAJÁNLÓ

Beszélgessünk!

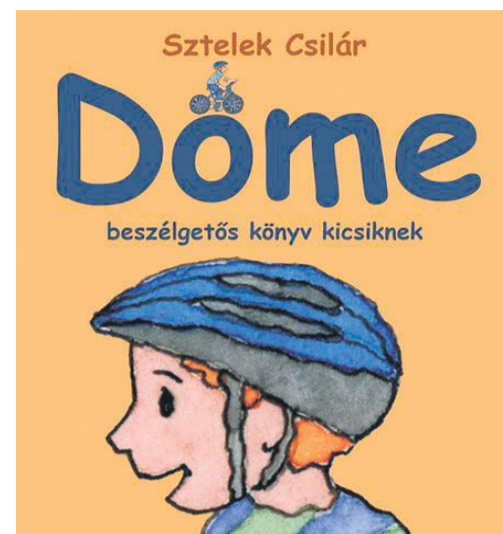
ni. De fontos esemény Döme életében az is, amikor megszületik kishúga, vagy szülei örökbe fogadják Bencét, az árva kislányt. Így már öten élhetnek át egy új lakásba költözés izgalmas, de egyben nagyos és fárasztó napjait vagy a családi ünnepek örömeit.

A könyv szerzője, *Sztelek Csilár* maga is gyakorló anyuka, nem véletlen hát, hogy megfogalmazó-

dott benne ennek a beszélgetős könyvnek az ötlete. „Olyan mesekönyvet szeretnék a szülők kezébe adni, amelyik alkalmat teremt beszélgetésekhez, segít a gyerekeknek kérdéseket megfogalmazni és Isten igéjének fényében közösen megtalálni az ő koruknak, szellemi és érzelmi érettségi szintjüknek megfelelő és megnyugtató válaszokat” – írja a szerző a Kál-

vin Kiadó gondozásában megjelent könyv ajánlójában.

Sztelek Csilár: Döme – Beszélgetős könyv kicsiknek. Kálvin Kiadó, Budapest, 2009. Ára: 1700 forint. Kapható a Luther Kiadó könyvesboltjában (1085 Budapest, Üllői út 24.) és a Huszár Gál papír- és könyvesboltban (1054 Budapest, Deák tér 4.) is.

Tudod-e?

1. Melyik az az egyházi ünnepünk, amelyik nem Jézus életével kapcsolatos?
2. Mikor van kiskarácsony?
3. Népies nevén melyik ünnep zöldcsütörtök?
4. Melyik vasárnap a fehérvasárnap vagy más néven kishúsvét?
5. Melyik nap a katolikus egyházban húshagyókedd?
6. Melyik nap a katolikus egyházban hamvazószerda?
7. Melyik napot nevezzük áldozócsütörtöknek is?
8. Virágvasárnap melyik vasárnapok sorába tartozik?
9. Melyik időszakot nevezzük kisböjtnak?
10. Mikor kezdődik az egyházi év?
11. Mikor kezdődik a nagyhét?
12. Mikor kezdődik a böjt?
13. Hogy nevezzük a nagyhét fontos napjait?
14. Minek az ünnepe vízkereszt, és mikor ünnepeljük?
15. Mi történt pünkösdkor?
16. Húsvét nem köthető állandó naptári dátumhoz. Mi dönti el, hogy melyik évben mikor van?
17. Mikor van mennybemenetel ünnepe?
18. Mikor van pünkösd?
19. Melyik időszak liturgikus színe a lila?
20. Mikor zöld színű az oltárterítő?
21. Melyik ünnepeken és időszakban fehér az oltárterítő?
22. Melyik ünnepen fekete az oltárterítő?
23. Mikor piros az oltárterítő?

Válaszok

1. A reformáció ünnepe.
2. Január elsején, karácsony után nyolc nappal, amikor zsidó szokás szerint Jézust is körülmetélték, és ekkor kapta a Jézus nevet.
3. Nagycsütörtök. Német nyelvterületen egyesek a régi *greinen* szóból (ebből lett a mai *weinen*, azaz „sírní”), mások ellenben a zöld szín elnevezéséből eredeztetik, mivel azon a napon a böjt okán rendszerint valami zöldet (például spenótot) fogyasztanak a hívők.
4. A húsvét utáni első vasárnap. Nevét onnan kapta, hogy ezen a napon vetették le a fehér ruhájukat azok, akiket nagyszombaton keresztelek.
5. A böjt kezdetét – hamvazószerdát – megelőző nap. Ekkor lehet utoljára húst enni egészen húsvétig.
6. Böjt első napja. Nevét onnan kapta, hogy a bűnbánat jeleként az emberek hamut szórtak a fejükre. A katolikus egyházban ma a pap hamuval keresztet rajzol a hívek homlokára.
7. Mennybemenetel ünnepét. Sok helyen ez volt a konfirmáció napja.
8. A böjtiébe.
9. Az adventet.
10. Advent első vasárnapján.
11. Virágvasárnap.
12. Húsvétvasárnap előtt negyven nappal, szerdán; a negyven nap úgy jön ki, hogy a vasárnapok nem számítanak bele.
13. Virágvasárnap, nagycsütörtök, nagypéntek, nagyszombat, húsvétvasárnap.
14. A napkeleti bölcseket elvezette a csillag a betlehemi istállóhoz; Jézus megkeresztelése; Jézus első csodatétele a kánai menyegzőn; január 6-án ünnepeljük.
15. A tanítványok lángnyelvek formájában megkapták a Szentlelket. Ez az egyház születésnapja.
16. A hold. Ugyanis a tavaszi első holdtöltét követő első vasárnap van húsvét.
17. Húsvét után negyven nappal.
18. Mennybemenetel után tíz nappal.
19. Advent és böjt.
20. A vízkereszt utáni vasárnapokon böjt első vasárnapjáig, kivéve a vízkereszt utáni utolsó vasárnapot és Szentháromság ünnepe utáni vasárnapokat egészen advent első vasárnapjáig.
21. Karácsonykor, vízkeresztkor, a vízkereszt utáni utolsó vasárnap, nagycsütörtökön és húsvétól pünkösdig.
22. Nagypénteken és nagyszombaton.
23. Pünkösdkor és a reformáció ünnepén.

Kedves Gyerekek!

- ▶ Albert és Pongrác lovnak egy hatfordulós feladatot kell megoldania Szakáll király kérésére. Oldjátok meg ti is a feladatokat, amelyek mindegyike egy-egy számmal kapcsolatos bibliai történethez kötődik, és a megfejtéseket összegyűjtve küldjétek el a szerkesztőség címére (*Evangélikus Élet* szerkesztősége, 1085 Budapest, Üllői út 24.). A borítékra írjátok rá: *Gyermekvár*. A végén ajándékot kaptok.

1.

– Albert barátom, úgy örülök, hogy Szakáll király ránk bízta ennek a feladatsornak a megfejtését! Ismét egy molyrágtá papirost böngészhetünk!

– Jó, hogy Könymoly könyvtáros polctakarítás közben megtalálta ezt a régi iratot. Azt írja a bevezetője, hogy a Bibliában sok történetben szerepel a számár. Mindegyik történetnek van egy kulcsszava is. Ezeket a szavakat kell összegyűjtenünk.

– Nézzük csak rögtön az elsőt! Az egyiptomi meneküléssel kapcsolatos. Miután a napkeleti bölcseket elvezette a csillag a betlehemi istállóhoz, egy angyal jelent meg álmukban. Azt parancsolta nekik, hogy kerülő úton menjenek haza. Kerüljék ki Heródes király palotáját, nehogy megtudja, hol található az újszülött. A bölcsek szót fogadtak, és másik úton indultak hazájukba.

– Józsefnek is megjelent az Úr angyala álmában, és neki is parancsot adott: „Kelj fel! Vedd a gyermeket és anyját, menekülj Egyiptomba! Maradj ott, amíg nem szólok neked, mert Heródes halálra fogja kerestetni a gyermeket.”

– Igen, igen – bólogatott Pongrác lovag. – Heródes ugyanis nagyon féltékeny volt. Amikor a bölcsek megjelentek a palotájában, és az újszülött zsidó királyt keresték, azt hitte, hogy valaki az ő koronáját akarja elvenni. Ezért magában bosszút forralt, és meg akarta ölni a csecsemőt. Megbízta a három idegent, hogy hazafelé menjenek be hozzá. Tőlük akarta megtudni, hol találja a gyermeket. Ugyanis a saját bölcseitől csak azt tudta, hogy Betlehemben született meg a Megváltó.

– De hiába várta őket – folytat- ta Albert. – Amikor rájött, hogy be-

GYERMEKVÁR

csapták őt, nagyon mérges lett! Szörnyű parancsot adott ki: öljenek meg minden két évnél fiatalabb fiúgyermeket Betlehemben és környékén.

– Jézus azonban nem volt közöttük, mert az Úr megüzente Józsefnek az angyallal, hogy meneküljenek Egyiptom földjére. Oda nem ért el Heródes hatalma.

– És mi a történethez kötődő feladat? – kérdezte Albert lovag.

– Meg kell találnunk a helyes utat ebben a labirintusban. Ha sikerül, akkor a fákön található betűkből összeolvashatjuk a megoldást. Ezt adta Isten Jézusnak, Máriának és Józsefnek.

Melyik barna színű úton juthat el a szent család Egyiptom földjére?

„Örökbefogadás” boglári módra

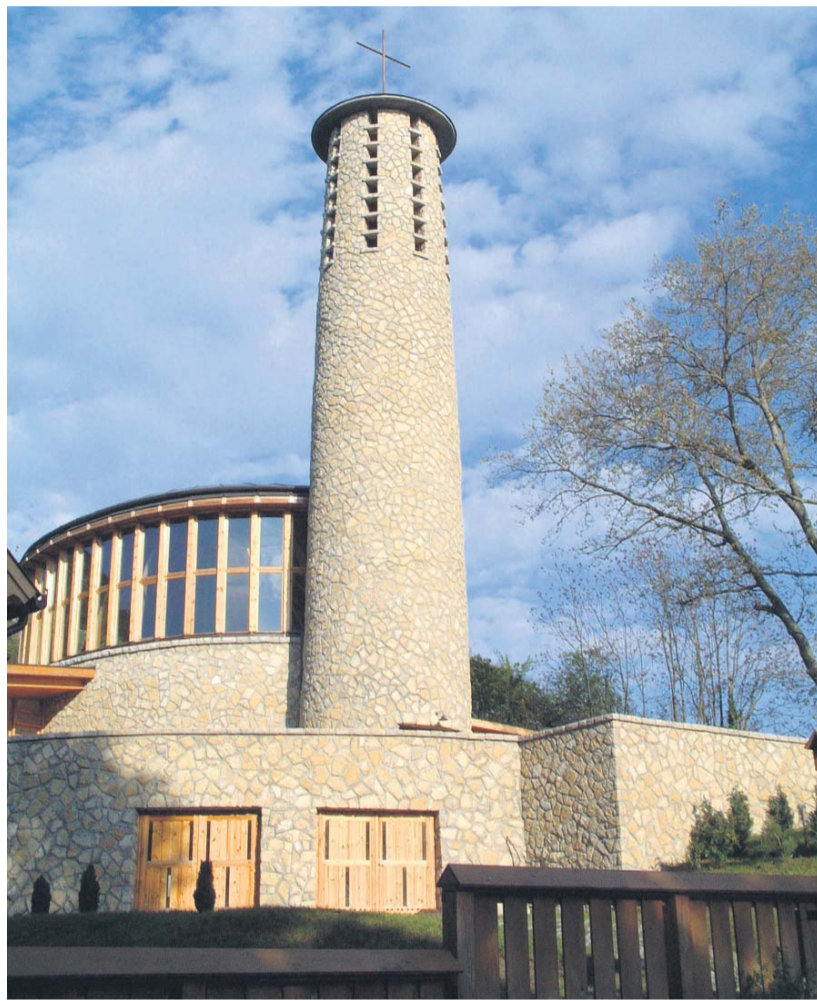
► „Fogadj örökbe a balatonboglári evangélikus templomot egy hónpra!” – olvashattuk a www.evangelikus.hu honlap nyitóoldalán. A felhívás részleteiről **Czöndör István** gyülekezeti munkatársat (képpünkön) kérdeztük.

– Tavaly szeptember elején kerültem Boglára; még az ismerkedés, ezzel együtt pedig a gyülekezetépítés időszakát éljük. Az őszi nagytakarításra készülve partvissal-vödörrel álltam ki a gyülekezet elé, és buzdítottam őket arra, hogy – mintegy „csapatépítő tréningként” – együtt seperjük ki, mossuk tisztára a templomot. Az „örökbefogadási akció” gondolata akkor fogalmazódott meg bennem, amikor rádöbentem, hogy még nincs jól bevált gyakorlata annak, hogy melyik vasárnap ki díszíti fel az oltárt és gyűjtja meg rajta a gyertyákat.

– Pontosan mit tartalmaz a felhívás?

– Az örökbefogadó vállalja, hogy egy hónapon keresztül minden vasárnap és ünnepnap gondoskodik arról, hogy legyen virág az oltáron, emellett pedig legalább egyszer a templomot is kitakarítja. „Cserébe” a hirdetések között megköszönjük szolgáltatást, a neve felkerül az úgynevezett „keresztiszülők falára”, a gyülekezeti újságban is beszámolunk a támogatásáról, és ha esetleg egyébként nem a mi egyházközségünkhöz tartozik, akkor tiszteletbeli gyülekezeti tagunkká fogadjuk.

Szeretnénk megszólítani azokat is, akik ugyan már nem itt élnek, de Bogláról és környékéről származnak, és szívükön viselik a gyülekezet és a templom sorsát. Ők pénzügyi adománnyal „válthatják ki” az oltárdíszítés és a templomtakarítás szolgálatát.

– Mik a visszajelzések, az eddigi tapasztalatok?

– Az első meghirdetés után rögtön egészen ez év februárjáig „elfogytak” a hónapok. A feladatot vállalók nagyon várták-várják már, hogy rájuk kerüljön a sor.

Azt szeretném, ha mindenki megtalálná a saját szolgálati helyét a gyülekezetben belül, és tisztában lenne azzal, mi az, amivel hozzá tud járulni egy-egy alkalom megrendezéséhez, és egyáltalán az egyházközség működéséhez, gyarapodásához. A felelősségvállaláson keresztül pedig a közösséghez tartozását és a számontartottságát is megélné...

■ V. J.

Munkacsoportok alakultak a soltvadkerti evangélikus presbitériumban

Öt munkacsoport létrehozásáról döntött a soltvadkerti evangélikus presbitérium. **Péczka Ferenc**, a gyülekezet felügyelője szerint szükség van a megújulásra, mivel az énközpontú gondolkodás hatására az emberek kevésbé nyitottak a közösségi rendezvények iránt. Az öt, egyenként hét–tizenkét főből álló munkacsoport megalakításának az a célja, hogy a hívők és az egyház kapcsolata aktívabbá váljon.

A *diakóniacsoport* az idős, beteg gyülekezeti tagokkal való kapcsolattartásban nyújt segítséget. Nyilvántartják és felkeresik azokat a családokat, ahol hosszan tartó betegség vagy öregség miatt nehézkessé vált a mindennapi élet, valamint az esetleges úrvacsoraigényt is továbbítják a lelkésznek.

A *karbantartó* csoport feladata az egyházi ingatlanok állapotának figyelemmel kísérése, a szükséges felújítási vagy karbantartási munkák megszervezése. Az új épület megvásárlásával kapcsolatos teendők lebonyolítása szintén az ő hatáskörükbe tartozik.

A *jubileumcsoport* nyilvántartja a gyülekezetben belüli kerek évfordulókat (elsősorban konfirmálások, házasságkötések, a gyülekezet történelmének meghatározó dátumai), továbbá megszervezi az ezekhez kapcsolódó megemlékezéseket. A korábbi lelkészek, tanítók sírjának gondozását is ők végzik.

A *médiacsoport* feladata a gyülekezetet érintő információk továbbítása a mai kor kommunikációs eszközeinek a felhasználásával. A saját internetes honlap és a *Gyülekezeti Hírmondó* modern és hatékony híraramlást tesz lehetővé a hívők és az egyház között.

A *rendezvényszervező* csoport azért jött létre, hogy a már meglévő, hagyományos rendezvényeken túl új programokkal gazdagítsa a soltvadkerti evangélikus közösség életét, valamint a testvérgyülekezetel való kapcsolattartásról is ők gondoskodnak.

Eddig nem volt ilyen szervezeti felosztás a presbitériumon belül, így ez a lépés komoly változásokat hozhat a gyülekezet életében. Péczka Ferenc úgy látja, hogy már most kézzelfogható eredményei vannak az átszervezésnek, mivel a nagy létszámú presbitérium a kisebb, szakosodott és jobban mobilizálható szervezetein keresztül sokkal hatékonyabban képes ellátni a feladatait.

■ – VASTAG –

Aligha akad művészetkedvelő széles e hazában, aki ne ismerné a gödöllői királyi kastélyt, akár látogatóként a helyszínen csodálta meg, akár könyvben, netán filmen látta, hiszen az épületegyüttes a barokk építészet tanulmányozásának egyik kiváló forrása. Szemet gyönyörködtető sétára csábít a – hatalmas parkkal bíró – királyi lak.

A zseniális *Bach* mester talán éppen lelkes komponálta legújabb kantátáját Lipcsében – az 1730-as évek második felében –, amikor korának egyik emblemikus alakja, *Mária Terézia* császárnő bizalmasa, *gróf Grassalkovich Antal* magyar főnemes megbízást adott egy jó nevű salzburgi építésznek: készítsen egy pompás épületet a monarchia egyik távoli zugában, Pesthez közeli, mezővárosi birtokán.

Az elkövetkező századok a kastély életében sem múltak el nyomtalanul. Bővítések, átalakítások, építések, bontások követik egymást, a korszellem, a tulajdonos pénztárcájának vastagsága és ízlése szerint. 1867-től azonban – országgyűlési határozat alapján – a koronajavak állományába kerül, és a mindenkor uralkodó rezidenciájává válik. Előbb a Habsburg-dinasztia tagjait fogadta, majd *Horthy* kormányzó számára rendezték be.

Nemcsak a pompás termek, a hatalmas park, a szép és csendes környezet, de a magyarsághoz húzó szíve is oka lehetett annak, hogy *I. Ferenc József* neje, *Erzsébet* királyné, a népszerű *Sisi* is szívesen időzött itt, akit mindig különös szeretettel fogadtak – tartja a hagyomány.

KIRÁNDULÓ GYÜLEKEZETEK FIGYELMÉBE

Séta a barokk jegyében

A gödöllői Grassalkovich-kastély

A második világháború is nyomot hagyott az épületen, még jóval a harcok befejezése után is heves csatákról és vandál katonákról árulkodtak a sokat látott falak. Később szociális otthont és szükséglakásokat alakítottak ki az elmúlt rendszer művészetek iránt kevésbé fogékony, ám befolyásos korifeusai, de volt a kastély egyetem és gyári telephely is.

A jelenlegi kiállítás keretében főként a királyi család által használt helyiségeket járhatjuk végig. A szobákban korhű berendezés látható, sőt néhányban használati, ruházati tárgyakat is kiállítottak. Pont olyanokat, amilyenekben gazdáik koptatták a kövezetet. Sisinek, a királynének külön kiállítási részt is szenteltek. Néhány személyes tárgyát, korabeli képeket és a sok helyen látható fehér mellszobrát állították ki.

A falakon függő festmények néha mosolyt csalnak egy-egy látogató arcára. Az idealizált arc- és emberalak-ábrázolás ma már talán kissé szokatlannak, avítnak tűnik.

A népszerű királyné alakját megidéző, sok látogatót vonzó résszel átellenben lévő traktusban régi, művészeti igényességgel rajzolt térképek kaptak helyet. Mellettük egy „titokról” lebbentik fel a fátylat, amely kiállításon ritkán látható: a nyitott aj-

tón abba a falba süllyesztett kis helyiségbe lehet bekukkantani, ahová maga a király öfelsége is saját felséges lábain közlekedett... A szomszédos fegyverszobában egykori kézitűsák, várostromok és párbajok gyilkos

eszközei borítják a falakat, és sorjázanak a vitrinekben. Nem messze innen a kastélyhoz épített templom karzatára sétálhatunk ki, és üveglakon át lenézhetünk a kedves, bensőséges – felújítását már bizonyára régóta nagyon váró – templombelsőre.

Az egész épület miliójében keveredik a régi és a modern. Az impozáns, robusztus márványlépcső aljában kedves jegyzető néni áll csinos egyenruhában, és mosolyogva kéri a belépőt. Az üveportál mögötti aján-

di programokat s különböző kiállításokat is – ahogy ez egy pezsgő életet élő kulturális centrumhoz illik. Igaz, az egykori cserkésztalálkozó helyszíne, a hatalmas park átalakítás alatt áll. Az emeleti ablakokból kikacsintókra vasszörnyekként merednek rá a földmunkagépek. A pálmaház viszont látogatható, a lezárás miatt most azonban körbe kell menni, mert csak kívülről, a szomszédos mellékutcából lehet megközelíteni. A múzeumegyüttes felújítása jelenleg is folyik, így időről időre újabb területeket nyitnak meg, adnak át a nagyközönségnek. A látogatók pedig szakadatlanul jönnek, amolyan igazi turista-zarándokhely lett a gödöllői kastély. Legtöbbször német beszédet hallani, de – a parkoló buszok országjelzései alapján úgy tűnik – más nációk utazói is szívesen és szép számmal megfordulnak a falak között. Érdemes néhány évenként visszatérni. Megnézni a frissen átadott részeket, a folyamatosan szépülő, rendezett környezetet. A barokk pompája és vidámsága örömmel tölti el a látogatót, kellemes, könnyed sétát, merengést ígér időseknek, fiatalnak egyaránt. S noha nem legjelesebb nemzeti hőseinkről vallanak itt a kövek, tagadhatatlanul népünk történelmének egy darabjával, évezredes múltunk egy igen jelentős időszakának részleteivel ismerkedhetünk meg alaposabban. Kiváltképp, ha látogatásunkat a szezon utánra, kevésbé mozgalmas időszakra időzítjük.

■ GYARMATI GÁBOR

